

การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี
ตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

THE ENCOURAGEMENT OF THE LOCAL WOMEN ROLE
THROUGH THE WOMEN EMPOWERMENT FUNDS IN TAMBON PAKBONG,
PASANG DISTRICT, LAMPHUN PROVINCE.

วิลาสินี ศิริสุวรรณ*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เพื่อศึกษาการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ๒) เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน และ ๔) เพื่อศึกษาการนำหลักสัปปุริสธรรมมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ดำเนินการตามระเบียบวิธี วิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยแบบสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง จำนวน ๒๙๖ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

๑. การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

๒. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ การศึกษา สถานภาพ อาชีพ และรายได้ พบว่า สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องที่มีอายุ สถานภาพ และอาชีพแตกต่างกัน มีการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องไม่แตกต่างกัน ส่วนสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องที่มีการศึกษา และรายได้แตกต่างกันมีการ

* นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์) ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ที่ระดับ ๐.๐๑

๓. ปัญหา อุปสรรค พบว่า สตรีบางส่วนขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่กล้าแสดงออกเท่าที่ควร
ขาดความร่วมมือจากบุคคลบางกลุ่ม เพราะยังมีความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมกันในเรื่องสิทธิชายหญิง
และข้อเสนอแนะ คือ สร้างความตระหนักรู้ในเรื่องสิทธิความเท่าเทียมกัน เสริมสร้างให้สตรีมีความเป็นจิต
อาสา เพื่อก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำในท้องถิ่น และควรมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างองค์กรและท้องถิ่น
เพื่อร่วมกันพัฒนาสังคมต่อไป

๔. การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่า
ซาง จังหวัดลำพูน สามารถสรุปได้ ดังนี้ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องให้ความสนใจ
การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นให้ก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำในด้านต่างๆ มีความต้องการความเสมอภาค
ทางเพศในสังคม และมีความพร้อมที่จะแสดงศักยภาพของตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งกองทุนพัฒนา
บทบาทสตรีได้เปิดโอกาสให้สตรีทุกคนเข้ามามีบทบาทในการทำงานในพื้นที่ของตนมากขึ้น รวมไปถึงการ
เข้าไปมีส่วนในการร่างระเบียบกฎเกณฑ์ในการทำงานร่วมกัน และเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนการ
ดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องทั้งนี้การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นจะช่วย
พัฒนาศักยภาพพลังของสตรีให้มีบทบาทที่เข้มแข็งขึ้น

คำสำคัญ : การส่งเสริม, บทบาทสตรีในท้องถิ่น, กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

Abstract

The objective of this study were : 1) to study The Encouragement of The Local Women Role Through The Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong, Pasang District, Lamphun Province, 2) to compare The Encouragement of The Local Women Role Through The Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong Pasang District Lamphun Province, 3) to study the problem, obstacles and suggestions of The Encouragement of The Local Women Role Through The Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong, Pasang District, Lamphun Province and 4) to study the implementation of the Buddhist principles, Sappurisa Dhamma for applying to The Encouragement of The Local Women Role Through The Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong Pasang District Lamphun Province. The research implemented by the Mixed Methods Research, it was the Quantitative Research, Survey Research , the sample in this research were 296 people of the members of Tambol Pakbong's Women Empowerment Funds, analyzed the data by Frequency, Percentage, Average (Mean) and Standard Deviation, testing with F-test, using One Way Analysis of Variance (One Way ANOVA) and compare the differences of the average in pairs by means of the variance Least Significant

Difference (LSD), and Qualitative Research by In-depth Interviews with the Key Informants and analyzed the data by Content Analysis Technique.

The research results shows that:

1) The Encouragement of The Local Women Role Through The Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong, Pasang District, Lamphun Province, overall level was moderate.

2) Comparison of The Encouragement of The Local Women Role Through The Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong, Pasang District, Lamphun Province classified by personal factors including age, marital status, education, occupation and income found that the people of difference in age, marital status and occupation have been encouraging of the local women role through the Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong, Pasang District, Lamphun Province, not difference. The people who differed in education and income have been the encouragement of differ significantly at 0.01.

3) The problem and obstacles of The Encouragement of The Local Women Role Through The Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong, Pasang District, Lamphun Province found that someone lacked confidence in themselves, did not dare to show off and sometimes they didn't get cooperation from somebody because of gender inequality. The suggestions were they should get enhancing awareness of the Sexual rights, introduce to be a volunteer for to be a local leader and people should participate with the state agencies to develop their locality.

4) Conclusion is that The Encouragement of The Local Women Role Through The Women Empowerment Funds in Tambon Pakbong, Pasang District, Lamphun Province which the people interested to encourage the role women to the local leadership in a variety of ways. They wanted to terminate sexual harassment and ready to show the full potential of your own in different situations. The Women Funds gave an opportunity to all women have a role to working in their area that they can draft the roles in working together and to be a leader by activation of Tambon Pakbong Empowerment Funds. In addition, the encouragement of the local role women will develop the power of women to be strong.

Keywords : Encouragement, The Local Women Role, The Women Empowerment Funds

บทนำ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นต่อสตรีในวันนี้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการถูกระงับความรุนแรงในครอบครัว การขาดโอกาสในสังคม ปัญหาการถูกเลือกปฏิบัติ และที่สำคัญโอกาสในการดัดศักยภาพของสตรีที่จะแสดงต่อสังคมมีน้อย จึงต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาอีกมาก ดังนั้น “กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี” จึงถูกจัดตั้งขึ้นซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับและเสริมศักยภาพสตรีในทุกมิติ โดยนำศักยภาพและความแตกต่างระหว่างหญิงชาย ซึ่งนับว่าเป็นพลังสังคมอย่างหนึ่ง ที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ให้มีการนำมาใช้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งเพื่อพัฒนาและขยายศักยภาพบทบาทสตรีให้เป็นพลังทางสังคมที่เข้มแข็ง สามารถช่วยนำพาและร่วมสร้างสังคมไปสู่ความเสมอภาค อย่างสร้างสรรค์ และมีสันติสุขอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับผู้ชาย สำหรับการดำเนินงานดังกล่าว รัฐบาลได้ทำงานร่วมกับองค์กรสตรี ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เพื่อให้โอกาสสตรีในทุกพื้นที่ ทุกชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมพัฒนาเพื่อสตรีทุกคน โดยความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรสตรีต่างๆ ในการขับเคลื่อนกองทุน จะช่วยทำให้สตรีทุกคนได้ใช้ประโยชน์จากกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี ในการมีส่วนร่วมสร้างสรรค์พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ^๑

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับความสนใจจากสตรีในพื้นที่เข้าร่วมสมัครเป็นสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งสิ้น ๑,๒๙๓ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘) และมีกลุ่มสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการหลายกลุ่ม ทั้งประเภทเงินทุนอุดหนุน (เงินทุนเพื่อการสนับสนุนอบรมพัฒนาศักยภาพในด้านต่างๆ) และเงินทุนหมุนเวียน (เงินทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพ) แต่ก็ยังขาดความร่วมมือจากสตรีในพื้นที่บางกลุ่มในการดำเนินการขับเคลื่อนงาน อาทิเช่น การขาดความมั่นใจในการเป็นผู้นำ การใช้สิทธิตามอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่ง การแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจที่เด็ดขาดในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ขาดโอกาสในการแสดงศักยภาพของตนในพื้นที่สาธารณะ และขาดการสนับสนุนจากครอบครัวและสังคม เกิดการแทรกแซงอำนาจจากผู้ชาย อาจเป็นเพราะแนวคิดแบบสมัยก่อนที่ว่า ผู้ชายมีอำนาจหน้าที่มากกว่าผู้หญิงสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า บทบาทของสตรีในสังคมจึงมีน้อย ซึ่งปัญหาความไม่เท่าเทียมกันนี้ทำให้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องขาดการพัฒนา และขาดความเข้มแข็ง

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ เรื่อง การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน เพราะปัญหาของสตรีเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขทั้งในด้านการยุติการกระทำ ความรุนแรงต่อผู้หญิงและครอบครัว การลดปัญหาการกดขี่ข่มเหงสตรีในสังคม ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย ต้องมีการส่งเสริมให้สตรีมีบทบาทในท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น พัฒนาศักยภาพของสตรีในทุกๆ ด้านให้สตรีมีจุดยืนที่มั่นคงในสังคม เมื่อรัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีขึ้นมา จึงเป็นโอกาสที่ดีที่จะมีการส่งเสริมบทบาทสตรีตั้งแต่ในระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ ดังนั้นเราสนับสนุนโครงการของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีนี้ และต่อยอดโครงการให้สตรีในท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ให้มากที่สุด เกิดการพัฒนาศักยภาพชีวิตความเป็นอยู่ พัฒนาจิตใจ รวมไปถึงพัฒนาอาชีพของกลุ่มสตรีให้มั่นคงและยั่งยืน ซึ่งไม่จำเป็นต้องพึ่งพาอาศัยบุรุษเพศ อีกทั้ง

^๑ คู่มือกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีจังหวัด/ตำบล, ความเป็นมากองทุนพัฒนาบทบาทสตรี, (สำนักงานคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีแห่งชาติ : กรุงเทพมหานคร), ๒๕๕๕, หน้า ๑.

ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธ มีพระพุทธรูปศาสนานำมาจัดใช้ในการใช้ชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ดังนั้นการนำหลักธรรมของพระพุทธรูปศาสนามาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานวิจัย ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า หลักสัพพริสนธรรม^๒ หรือธรรมสำหรับสัตตบุรุษ ผู้ซึ่งมีความประพฤติดี ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา และใจ ได้แก่ ๑. อัมมัญญตา ๒. อัตถัญญตา ๓. อัตตัญญตา ๔. มัตตัญญตา ๕. กาลัญญตา ๖. ปริสสัญญตา ๗. ปุคคปโรปรัญญตา ซึ่งเหมาะสมที่มีประโยชน์นำมาใช้ในการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน อาจทำให้โครงการนี้เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และสามารถนำไปปรับใช้กับท้องถิ่นของผู้ที่สนใจศึกษาการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นต่อไป

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อศึกษาการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๑.๒ เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีของตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๑.๔ เพื่อศึกษาการนำหลักสัพพริสนธรรมมาประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

๒. ขอบเขตของการวิจัย

๒.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยการบูรณาการจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง ๒) ด้านการมีส่วนในการร่างระเบียบกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง ๓) ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง

๒.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร ได้แก่ ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ได้แก่

๑) ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง

๒) ด้านการมีส่วนในการร่างระเบียบกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง

๓) ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง

^๒ อย.สศตคก.(ไทย) ๒๓/๖๘/๑๔๓-๑๔๖.

๒.๓ ขอบเขตด้านประชากร ประชากร (population) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน จำนวน ๒๙๖ คน จากสมาชิกจำนวน ๑,๒๙๓ คน และกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth Interview) จำนวน ๗ รูป/คน

๒.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ ๑. หมู่บ้านสบทา ๒. หมู่บ้านท่าตันจั่ว ๓. หมู่บ้านหนองสะลัก ๔. หมู่บ้านหนองผำ ๕. หมู่บ้านปากบ่อง

๒.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘ ถึงมกราคม ๒๕๕๙ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

๓. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

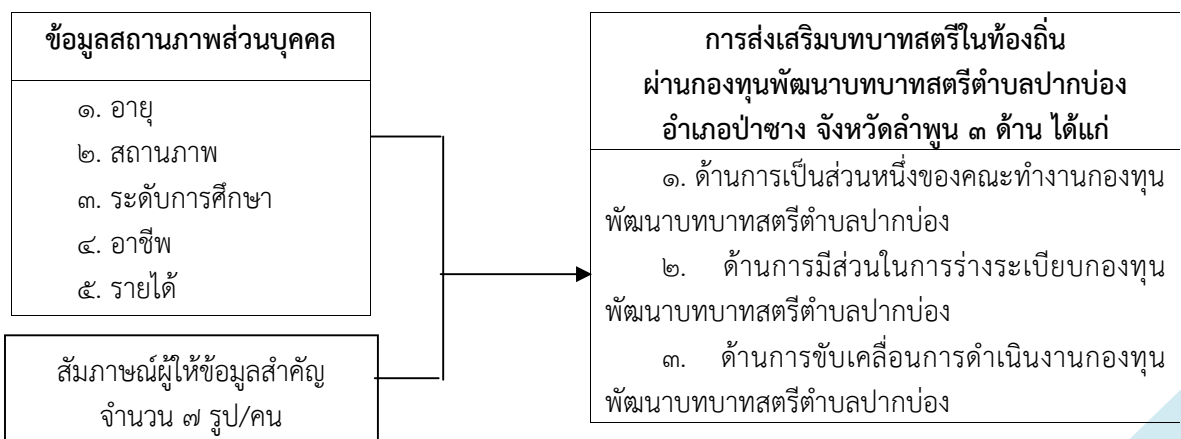
สมมติฐานที่ ๓ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน

๔. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน” จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้

แผนภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๕. วิธีดำเนินการวิจัย

๕.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอลำปาง จังหวัดลำพูน เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview)

๕.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๕.๒.๑ ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอลำปาง จังหวัดลำพูน จำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๙๓ คน

๕.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๓ ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๙๖ คน

๕.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน ๗ รูป/คน ได้แก่ พระสงฆ์ ๑ รูป และผู้นำชุมชน ๖ คน

๕.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของการวิจัยเรื่อง “การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอลำปาง จังหวัดลำพูน” และผู้วิจัยสร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้เก็บข้อมูลโดยเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Intertie)

๕.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และพรรณนาการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอลำปาง จังหวัดลำพูน สถิติที่ใช้คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

^๓ Krejcie, R.V. & Morgan, D.W., *Determining Sample Size for Research Activities* (Educational and Psychological Measurement : 1970), pp. 607-610.

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE WAY ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD)

๒. การวิเคราะห์ข้อความปลายเปิด ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การเก็บข้อมูล ได้กำหนดตามกรอบของการวิจัย จากนั้นนำข้อมูลที่ได้นำมาจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามกรอบที่ได้กำหนดเอาไว้แล้วทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency)

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามลำดับความสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบบริบท (Context Content analysis Technique) โดยการเขียนแบบพรรณนา

๖. ผลการวิจัย

๖.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔ มีสถานภาพสมรส จำนวน ๑๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๗ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน ๑๒๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๒ อาชีพรับจ้าง จำนวน ๑๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๓ และรายได้ส่วนใหญ่อยู่ที่ระหว่าง ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๙๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗

๖.๒ การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน

การส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๕ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้ ๑) ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๔๒ ๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบของการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๒๘ ๓) ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานของการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕

๖.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ประชาชนที่มี อายุ สถานภาพ และอาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนการศึกษาและรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง อำเภอป่าซาง จังหวัดลำพูน แตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

๖.๔ ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

๑. ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง

สตรีส่วนใหญ่ยังขาดความมั่นใจในตนเอง ขาดความกล้าแสดงออกในที่สาธารณะ อาจเพราะขาดความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจจากการไม่เท่าเทียมกันของชายและหญิง การรณรงค์เรื่องสิทธิสตรียังไม่ดีพอ สังคมยังมีแนวคิดเดิมๆ เรื่องความเหลื่อมล้ำทางสังคมที่ว่าผู้หญิงอ่อนแอกว่าผู้ชาย ทำให้การตัดสินใจในเรื่องต่างๆ เกิดการโลเลไม่ได้เด็ดขาดพอ อีกทั้งยังขาดโอกาสและการสนับสนุนที่สตรีจะได้ก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้นำ

๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง

สตรีตำบลปากบ่องส่วนใหญ่ยังการความเข้าใจในระเบียบข้อบังคับ หรือกฎเกณฑ์ของการทำงานร่วมกันในสังคมหรือท้องถิ่น ขาดการแสดงความคิดเห็นจากส่วนรวม ทำให้เกิดความเข้าใจผิดคิดว่าระเบียบ เอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายหนึ่ง เมื่อกลุ่มสมาชิกทำโครงการเพื่อขอรับการพิจารณา ขาดการชี้แจงระเบียบข้อบังคับให้ชัดเจน ทำให้โครงการไม่ผ่านการอนุมัติ

๓. ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง

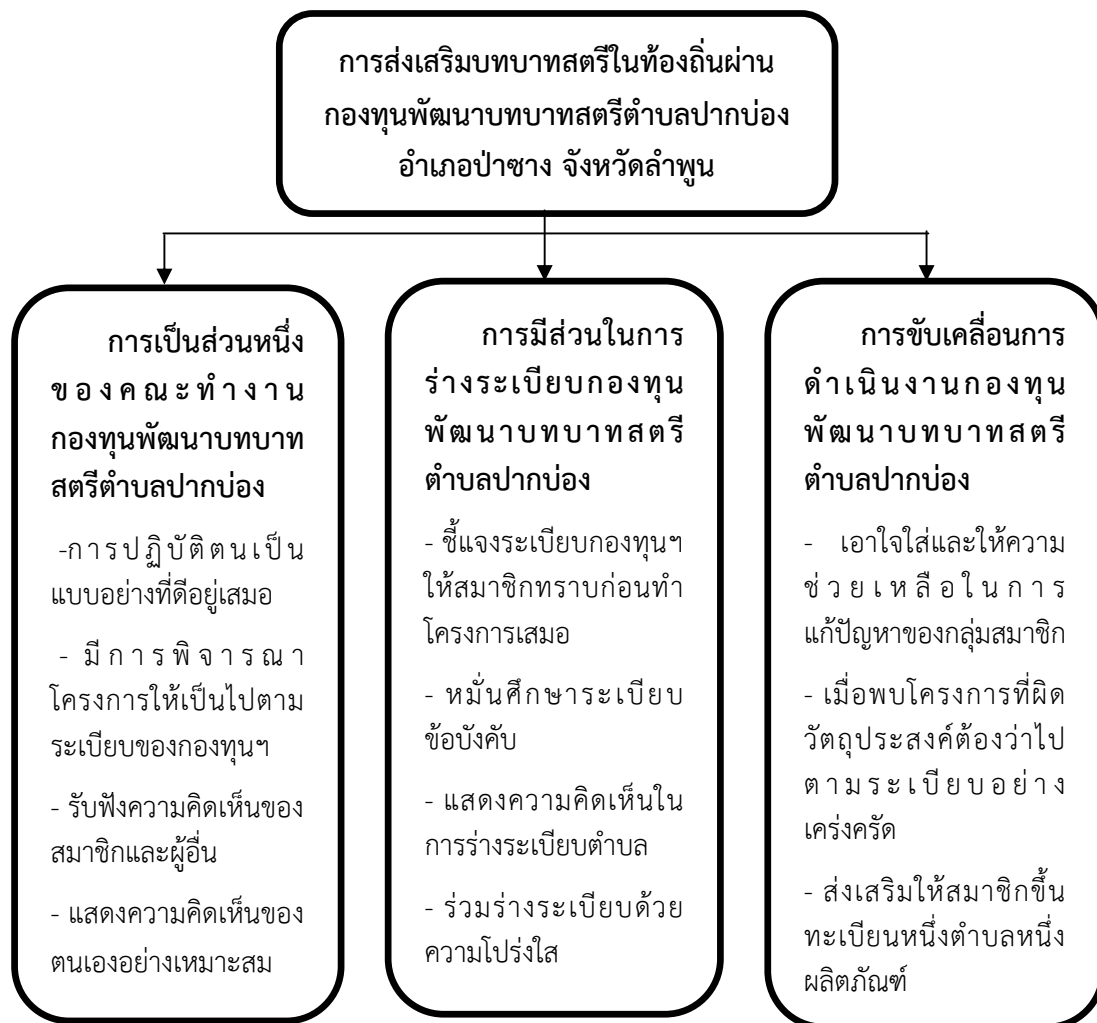
การประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องยังไม่ทั่วถึง ขาดความร่วมมือจากสตรีบางกลุ่ม ทำให้เกิดปัญหาการทำงานของกองทุนฯ ตำบล ซึ่งสตรีบางส่วนยังไม่เข้าใจการทำงานที่เป็นระบบโดยมีระเบียบเป็นข้อบังคับในการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่น ทำให้เกิดความเข้าใจที่ว่า การทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐยากแก่การเข้าถึง ควรทำความเข้าใจในการทำงานของระบบราชการ และควรปรับการทำงานให้เข้ากับพื้นที่โดยไม่ลำเอียงกัน ควรมีการรณรงค์ให้สตรีเกิดความรักที่จะเข้าร่วมการพัฒนาท้องถิ่นของตนอย่างสมัครใจ

การนำหลักสี่ปฐิธรรมมาบูรณาการกับการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี

การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่องนั้น โดยส่วนใหญ่แล้วจะเน้นเรื่องของการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบในการทำงานร่วมกัน และการขับเคลื่อนการดำเนินงานของทุนพัฒนาบทบาทสตรี ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น ตรงกับหลักสี่ปฐิธรรม ทั้ง ๗ ประการ อันได้แก่ ๑. อัมมัญญตา (รู้เหตุ) ๒. อัตถัญญตา (รู้ผล) ๓. อัตตัญญตา (รู้ตน) ๔. มัตตัญญตา (รู้จักพอประมาณ) ๕. กาลัญญตา (รู้กาลเวลา) ๖. ปริสสัญญตา (รู้จักชุมชน) และ ๗. ปุคคัลโปปรัญญตา (รู้จักเลือกบุคคลในการทำงาน)

๗. สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

จากการวิจัย ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ ทำให้ทราบการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นผ่านกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง ปัญหา อุปสรรค ซึ่งนำไปสู่แนวทางในการแก้ปัญหาการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อการแก้ปัญหาในครั้งต่อไปสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ ดังนี้

แผนภาพที่ ๒ สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย ผู้วิจัยได้รับองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

การเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จะส่งผลดีในการทำงานตามมาทำให้ผู้อื่นอยากเข้าร่วมในกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นการประชุมในวาระต่างๆ และยังส่งเสริมให้มีการกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนต่อไป

การมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง คือ การร่วมกันในการร่างระเบียบการปฏิบัติงานร่วมกันนั้น จะทำให้การทำงานร่วมกันมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ก่อให้เกิดการเอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายใด เกิดความโปร่งใสในการทำงานซึ่งสามารถทำการตรวจสอบได้

การขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง คือ การดูแลเอาใจใส่ในกิจการงานทั้งของตนเองและกลุ่มสมาชิก ให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาในการดำเนินการต่างๆ และเมื่อพบโครงการที่ผิดวัตถุประสงค์ก็ต้องการพิจารณาตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

๘. ข้อเสนอแนะ

๘.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. ควรมีการกระตุ้นให้สตรีตำบลปากบ่องเข้ามามีบทบาทในการทำงานในท้องถิ่นมากขึ้น
๒. ควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพด้านการเป็นผู้นำของสตรี
๓. ควรส่งเสริมบทบาทสตรีตำบลปากบ่องให้มีความกล้าแสดงออกด้านความคิดเห็นของตนเอง เพื่อการพัฒนาของท้องถิ่นตน
๔. ควรเสริมสร้างความตระหนักรู้เรื่องสิทธิเท่าเทียมกันของหญิงชายในสังคมให้มากขึ้น
๕. ภาครัฐควรให้การสนับสนุนบทบาทสตรีให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

๘.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปปฏิบัติ

๑. ด้านการเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง หน่วยงานราชการควรให้ความร่วมมือและการสนับสนุนการทำงานของสตรีในท้องถิ่น มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้สตรีตำบลได้มีส่วนในการแสดงความคิดเห็นในเชิงปฏิบัติการของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบล
๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการร่างระเบียบกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานร่วมกันของสมาชิกกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีการหารือในการตั้งข้อระเบียบกฎเกณฑ์ในการทำงานร่วมกัน ร่างระเบียบร่วมกันอย่างโปร่งใส ชี้ให้เห็นประโยชน์ในการจัดทำร่วมกัน สามารถนำระเบียบที่ผ่านการประชาคมแล้วมาใช้ได้อย่างแท้จริง
๓. ด้านการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีตำบลปากบ่อง ส่งเสริมให้สตรีมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ใช้บทบาทของตนเองที่ได้รับหรือตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ แนะนำและชักชวนให้สมาชิกเข้าร่วมโครงการของกองทุนพัฒนาบทบาทสตรีอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามการดำเนินงานโครงการของสมาชิกอยู่เสมอ และควรส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มสมาชิกให้มีการพัฒนาตนเองและต่อยอดพัฒนาโครงการให้ประสบผลสำเร็จต่อไป

๘.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษาการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่นในการมีส่วนร่วมทางการเมือง
๒. ควรศึกษาการประเมินผลการส่งเสริมบทบาทสตรีในท้องถิ่น
๓. ควรศึกษาความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับบทบาทการเป็นผู้นำของสตรีในท้องถิ่น

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
วิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

คู่มือกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัยจังหวัด/ตำบล. ความเป็นมากองทุนพัฒนามหาวิทยาลัย. (สำนักงาน
คณะกรรมการกองทุนพัฒนามหาวิทยาลัยแห่งชาติ : กรุงเทพมหานคร), ๒๕๕๕.

๒. ภาษาอังกฤษ

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W.. Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 1970.